

OSMUSSAARE MAASTIKU- KAITSEALA

2015. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

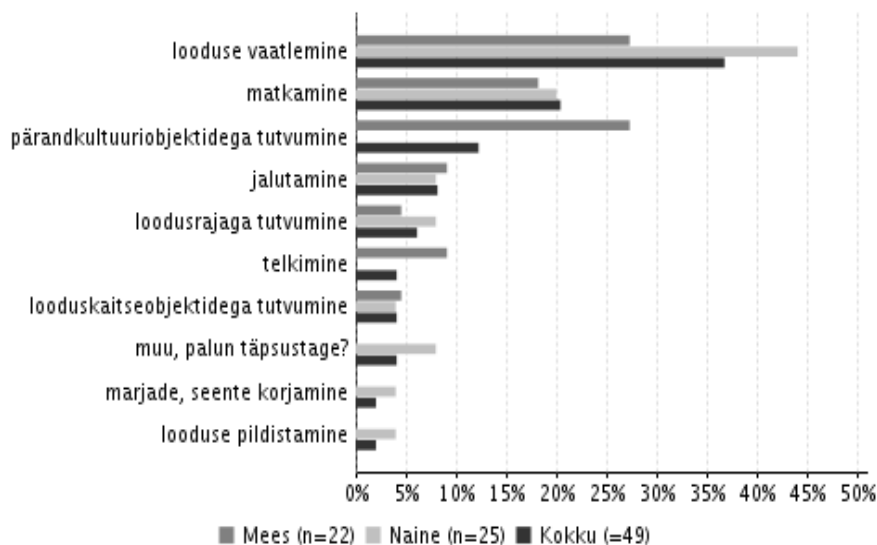
2015. aastal korraldati küllastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslal.
2015. aastal koguti Osmussaare maastikukaitsealal 81 ankeeti.

Tulemused

Osmussaare maastikukaitseala külastajatest 49% on meessoost ja 51% naissoost. 44% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 35–44 aastat, järgnevad 45–54-aastased (19%), 25–34-aastased (18%), 56–64-aastased (11%), 15–24-aastased (6%) ja üle 65-aastased 1%. Kõrgharidusega külastajaid oli 77%, keskeriharidusega 16%, keskharidusega 6%, põhiharidusega 1%. Külastajatest 93% elab Eestis, 5% Soomes, üks külastaja oli Leedust üks Šveitsist. Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (45%), Harku vald (7%) ja Tartu linn (5%), millele järgnevad Keila linn, Viljandi linn, Võru linn, Haapsalu linn (3%) ning teised omavalitsused.

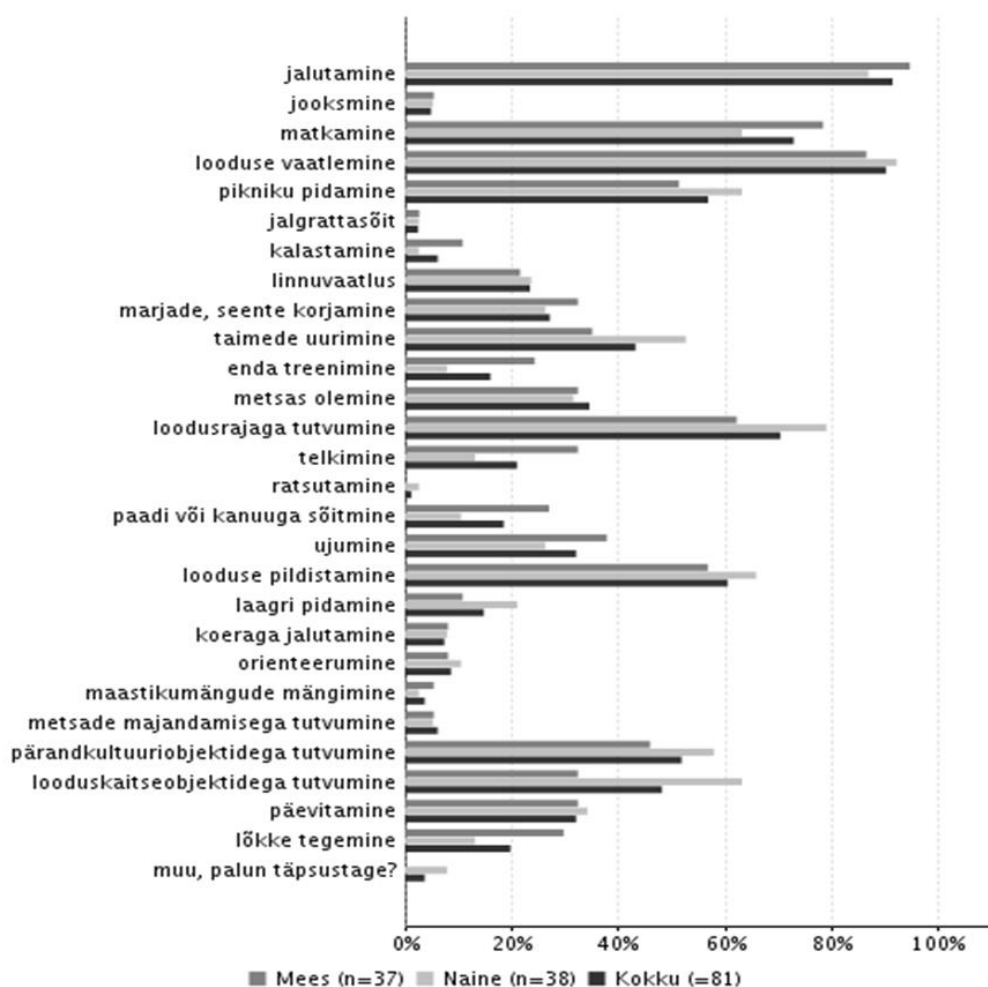
Osmussaare maastikukaitseala külastati peamiselt 6 või enama inimese seltskonnas 72% või 2-5 inimese seltskonnas (28%), üksinda liikuvaid külastajaid ei olnud. Vähemalt igas teises seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid külastajaid. Seltskond koosnes peamiselt sõpradest (41%), oma pere liikmetest (25%), töökaaslastest (18%), klubide ja ühingute liikmetest (13%) ning organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliente oli 3%. Osmussaare maastikukaitseala külastusobjektid olid reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 69% vastanutest.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad looduse vaatlemist ja matkamist, millele järgnesid madalama osakaaluga pärandkultuuriobjektidega tutvumine, jalutamine, loodusrajaga tutvumine (Joonis 1).

Joonis 1. Kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal.

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid jalutamine, matkamine, loodusrajaga tutvumine, looduse pildistamine, ligikaudu pooled vastanutest märkisid tegevustena ka pikniku pidamine, pärandkultuuriobjektidega tutvumine, looduskaitseobjektidega tutvumine, taimede uurimine (Joonis 2).

Joonis 2. Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Osmussaare maastikukaitseala enamkülastatavamad loodushoiuobjektid olid Osmussaare teabepunkt, Osmussaare matkarada, Kabeli puhkekoht ja Lõunasadama lõkkekoht. Keskmiselt külastati külastuse jooksul 3,99 objekti.

Osmussaare maastikukaitseala külastatakse kõige enam suvelkülastajauuringule vastanutest 100% märkis, et külastab Osmussaart suvel.

Päevaseid külastajaid oli 72% kõigist külastajatest ja nad viibisid objektidel keskmiselt 6,1 tundi (mediaan 5 tundi). Ööbijaid oli 28% ja nad viibisid objektil keskmiselt 2,2 ööpäeva (mediaan on samuti 2 ööpäeva). Ööbijatest 39% veetis alal ühe öö, 35% kaks, 17% kolm ja 9% neli ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks RMK lõkkekohti (65%). Esmakordseid Osmussaare maastikukaitseala objektide külastajaid oli 80% vastanutest.

Külastajatest 51% oli saanud infot tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 35% muudelt lehtedelt internetis, 27% RMK kodulehelt, 24% kaartidelt.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha Osmussaare maastikukaitsealal seekordse reisi jooksul. 25% vastanutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 217,24 eurot külastuskorra kohta (mediaan 45,00 eurot). Kõige enam kulutati raha majutusele ja kohapealsetele transpordikuludele.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, tutvumine alaga, mürast ja saastest eemal viibimine, looduse tundma õppimine, meelerahu, viibimine koos oma seltskonnaga.

Üldiselt hinnati Osmussaare maastikukaitseala külastusobjektide, teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid külastajad teabepunkti ja selle teenuste, infostendide, radade, tuletegemiskohtade kvaliteeti. Keskmisest madalamalt hinnati erivajadustega inimestega arvestamist, jäätmemajanduse korraldamist, viidastust, ettevõtjate pakutavate teenuste kvaliteeti. Kõrgelt hinnati ala nauditavust, puutumata looduse kvaliteeti, üldist turvalisust.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli küllaltki või väga rahul 92% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad jäätmemajanduse korraldusele ja juhistele, millele järgnes erivajadustega inimestega arvestamine.

Osmussaare maastikukaitseala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas.

Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt, maastiku prügistatus ja külastajate rohkus häiris 3% vastanutest.

88% külastajatest olid täiesti nõus või pigem nõus, et tänu Osmussaare maastikukaitseala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu (11% arvamus puudus). Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Osmussaare maastikukaitseala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,50 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).